

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 153. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm3960/facsimile.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

de har betalt, Gaverne til Fæderlandet, Tjenesten i Nationalgarden og deslige;

7) de, der har modtaget den republikanske Konstitution med Ligegyldighed og ytret en falsk Frygt for, at den enten aldrig vil træde i Kraft eller dog ingen Varighed have;

8) de, som vel ikke har gjort noget mod Friheden, men dog heller intet gjort for den;

9) de, der ikke meder ved Samtingerne, og undskyldte sig, enten med, at de har ingen Stunder, eller at de har ingen Talegaver;

10) de, der taler foragtelig om Øvrighederne eller om de folkelige Selskaber og Frihedens Forsvarere.

Efter disse smukke Regler havde man nu handlet et halvt Aar, da Camille Desmoulins begyndte at udgive et Blad, kaldt *de gamle Graabrødre*, hvori han ikke blot paa det skarpeste angreb Hébert og Chaumette, men hele Rædsels-Systemet, især ved at fortælle efter Tacitus, hvordan det gik til i Rom under Tibér og Caligula, da den, der trakt sig tilbage, var lige saa mistænkelig som den, der aabenbar bejlede til Folkegunst, den rige mistænkelig, fordi han kunde bestikke, og den fattige mistænkelig, fordi han intet havde at tabe; ja, han vovede end ogsaa at foreslaa et Mildheds-Raad, der skulde undersøge Fængslerne og sætte de uskyldige i Frihed. Af dette Blad blev der afsat 50,000 Exemplarer, og Robespierre glemte ikke at benytte sig af, hvad der var sagt mod Hébert og Chaumette, men fnøs lige fuldt over Skoserne og Mildheds-Raadet og sagde højt i Jakobiner-Klubben, at vel var Camille et fortræffeligt Menneske, men det gav ham ikke Ret til at skrive mod Patrioterne; han havde desuden oversat Tacitus, uden at forstaa ham, og hans Skrifter var en Lækkerbissen for Aristokraterne; saa man skulde behandle ham som et skjodesløst Barn, der legede med farlige Vaaben og gjorde Ulykker: ham skulde man

skaane, men brænde hans Blade. — Nu brast Camilles Taalmodighed, saa han raabte: »Brænde er ikke at besvare», og dermed var Freden ude; thi nu raabte Robespierre i sin Arrighed; at nu, siden han vilde forsvare sine skammelige Blade, var det klart, han ikke havde skrevet dem i sit Hjertes Enfoldighed, men laant sin Pen til store Forbrydere, som i Skjul vilde ndspy deres Gift. Hermed stikiede Robespierre paa Danton, hvis Fald var besluttet (først i Februar), men opsattes, til man havde Hébertisterne af Halsen, som skete midt i Marts. [Det var] Vincent Hébert, Slutler-Søn, før Potte og Pande hos Krigsministeren Bouchette; Ronsin, General for Revolutions-Tropperne, en mislykket Tragedie-Skriver; Bogtrykkeren Momoro, Chaumette, Cloutz o. s. v., og 24de Marts bragtes de (paa Chaumette nær) under Guillotinen. Pøbelen løb efter Hébert og skreg: »Han er flyvende gal, Fader Duchêne», som Udraaberne plejede at skrigte, naar de faldt hans Blad. Da Chaumette kom til Luxembourg-Fængslet, stimlede Fangerne om ham og pegede Fingre, og én sagde: »Filosof Anaxagoras! jeg er mistænkelig, du er mistænkelig, vi er mistænkelige», og han skyndte sig at krybe ind i sit Hul, hvorfra han ej vovede sig ud.

Nu var Raden til Danton, og kun forgjæves søgte fælles Venner at forsone ham med Robespierre; thi vel fik de et Møde bragt i Stand, men til ingen Nytte; thi Robespierre vilde vel ikke have Skin af at være Dantons Fjende, men erklærede: at sine bedste Venner maatte man opofre for det almindelige bedste; og hans Kammerater i Kommissionen for det almindelige bedste: Collet d'Herbois og Billaud-Varennes, kunde ikke udstaa Danton. Hans Venner trængte ind paa ham, [som] enten at flygte eller gjøre Anstalt til Forsvar; men han vilde ingen af Delene, men sagde, han vilde heller falde under Guillotinen end frelse sig med dem, og trestede sig med, at, naar man

